

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 25 päivänä maaliskuuta 2014

229/2014

Valtiovarainministeriön asetus vaihtoehtorahastojen hoitajien palkitsemisjärjestelmistä

Annettu Helsingissä 20 päivänä maaliskuuta 2014

Valtiovarainministeriön päätöksen mukaisesti säädetään vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 7 luvun 12 §:n 2 momentin 3 kohdan nojalla:

1 §

Soveltamisala ja suhteellisuusperiaate

Tässä asetuksessa säädetään vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun (162/2014) lain 7 luvun 7 §:ssä tarkoitetuista, kyseisessä pykälässä mainitun ja lain 6 luvun 6 §:n 1 momentin mukaisen johdon ja henkilöstön palkitsemisjärjestelmälle asetetuista vaatimuksista.

Jos vaihtoehtorahastojen hoitajaan voi samanaikaisesti soveltaa myös luottolaitoksissa, pörssiyhtiöissä, rahastoyhtiöissä tai sijoituspalveluyrityksissä noudatettavia palkitsemisjärjestelmiä koskevia säännöksiä, on näiden säännösten sijaan sovellettava tätä asetusta, jos vaihtoehtorahastojen hoito on merkittävä osa vaihtoehtorahastojen hoitajan liiketoimintaa eikä muu liiketoiminta ole sitä suurempaa.

Tämän asetuksen säännöksiä on sovellettava tavalla, joka ottaa huomioon vaihtoehtorahastojen hoitajan ja sen konsolidointiryhmän koon, oikeudellisen ja hallinnollisen rakenteen sekä toiminnan laadun ja laajuuden

samoin kuin kunkin palkkionsaajan tehtävät ja vastuun (*suhteellisuusperiaate*).

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *avainhenkilöllä* vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua henkilöä tai henkilöä, jolle on maksettu tässä asetuksessa tarkoitettu palkkio (palkkionsaaja);

2) *palkitsemisjärjestelmällä* kaikkia niitä päätöksiä, sopimuksia, periaatteita ja menettelytapoja, joita vaihtoehtorahastojen hoitaja noudattaa avainhenkilöiden palkitsemisessa;

3) *palkkiolla* työ- tai toimisuhteeseen perustuvaa palkkaa tai muuta taloudellista etuutta, mukaan lukien työ- tai toimisuhteen päättymisestä maksettava mahdollinen korvaus sekä sellainen eläke-etuus, jonka kustantaminen ei ole vaihtoehtorahastojen hoitajan lakisääteinen velvollisuus;

4) *muuttuvalla palkkiolla* avainhenkilön suoritukseen taikka taloudellisiin tai muihin

tekijöihin sidottua palkkiota, joka ei ole kiinteä;

5) *kiinteällä palkkiolla* tiettyyn ajanjaksoon tai muuhun suorituksesta tai tuloksesta riippumattomaan tekijään sidottua palkkaa ja muuta palkkiota;

6) *odotusajalla* palkitsemisjärjestelmässä määrättyä ajanjaksoa, ja jos kyseiseen palkkioon kohdistuu lykkäysaika, lykkäysajan jälkeistä ajanjaksoa, jonka aikana palkkionsaaja ei voi vielä määrätä hänelle muuna kuin rahana maksettavasta palkkiosta.

3 §

Palkitsemisjärjestelmän hallinto

Vaihtoehtorahastojen hoitajan hallituksen on hyväksyttävä palkitsemisjärjestelmän yleiset periaatteet avainhenkilöitä varten, valvottava palkitsemisjärjestelmän noudattamista sekä arvioitava säännöllisesti sen toimivuutta.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan hallituksen on hyväksyttävä suhteellisuusperiaatteen soveltamisen perusteet.

Palkitsemisjärjestelmällä on voitava suhteellisuusperiaatteen mukaisesti välttää sellaiset eturistiriidat, jotka voivat vaarantaa vaihtoehtorahastojen hoitajan liiketoiminnan hoitamisen ammattitaitoisesti sekä terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisesti.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan sisäisen, liiketoiminnoista riippumattoman valvontatoiminnon on vähintään kerran vuodessa todennettava, onko palkitsemisjärjestelmää noudatettu.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on ylläpidettävä luetteloa avainhenkilöistä.

4 §

Palkitsemisvaliokunta

Vaihtoehtorahastojen hoitajalla, jota on pidettävä suhteellisuusperiaatteen mukaisesti merkittävänä sen oman koon tai sen hoidossa olevan vaihtoehtorahaston koon, oikeudellisen ja hallinnollisen rakenteen sekä toiminnan laadun ja laajuuden kannalta, on oltava hallituksen tai sitä vastaavan muun hallintoelimen nimeämä ja sen jäsenistä koostuva palkitsemisvaliokunta. Palkitsemisvaliokun-

nan puheenjohtaja ja jäsenet eivät saa olla palvelussuhteessa vaihtoehtorahastojen hoitajaan.

Palkitsemisvaliokunta on muodostettava siten, että se kykenee pätevästi ja riippumattomasti arvioimaan palkitsemisjärjestelmiä ja -käytäntöjä sekä riskienhallinnan tukemista varten luotuja kannustimia.

Palkitsemisvaliokunnan tulee valmistella ne palkitsemisjärjestelmiä koskevat päätökset, jotka vaikuttavat vaihtoehtorahastojen hoitajan tai vaihtoehtorahaston riskiasemaan, riskienhallintajärjestelmään tai kuuluvat muuten hallituksen valvontatehtävään.

5 §

Muuttuvia palkkioita koskevat periaatteet

Vaihtoehtorahaston voitosta ei saa jakaa palkkiotarkoituksessa varoja siten, että se vaarantaa kyseisen vaihtoehtorahaston, sitä hoitavan vaihtoehtorahastojen hoitajan tai vaihtoehtorahastoon sijoittaneiden edun.

Muuttuvia palkkioita arvioitaessa on otettava huomioon suhteellisuusperiaate sekä seuraavat periaatteet:

1) tulospäätteisten palkkioiden kokonaismäärää arvioitaessa tulee ottaa huomioon avainhenkilön henkilökohtainen suoritus, liiketoimintayksikön tai vaihtoehtorahaston suoritus sekä vaihtoehtorahastojen hoitajan tuottokehitys;

2) avainhenkilön henkilökohtaista suoritusta arvioitaessa otetaan huomioon sekä taloudelliset että muut perusteet;

3) suoritusarviointi tulee suhteuttaa vaihtoehtorahastojen hoitajan hoitamien vaihtoehtorahastojen elinkaareen ja pidemmän aikavälin tuottokehitykseen;

4) tulospäätteisten palkkioiden ajallisessa jakautumisessa tulee ottaa huomioon vaihtoehtorahastojen hoitajan hoitamien vaihtoehtorahastojen lunastusmenettely ja sijoitusriskit;

5) vaihtoehtorahastojen hoitaja voi sitoutua muuttuvan palkkion maksamiseen ainoastaan poikkeuksellisesti edellyttäen, että palkkio kohdistuu palkkionsaajan palvelussuhteen ensimmäiseen vuoteen;

6) vaihtoehtorahastojen hoitajan on etukäteen määriteltävä se, kuinka suureksi muuttuvat palkkiot voivat nousta;

7) avainhenkilölle maksettavan erorahan ja muun vastaavan korvauksen, joka maksetaan, jos palvelussuhde päättyy ennenaikaisesti, maksamisessa on otettava huomioon tässä pykälässä säädetyt periaatteet, minkä lisäksi maksamisperusteet on laadittava muutenkin sellaisiksi, ettei korvaus johda epäonnistuneen suorituksen palkitsemiseen;

8) palkkion määrässä on otettava huomioon muun ohella arviointihetkellä tiedossa olevat riskit, pääomakustannukset ja tarpeellinen maksuvalmius;

9) vähintään 40 prosenttia määritellystä muuttuvan palkkion kokonaismäärästä on lykättävä sekä maksettava aikaisintaan 3—5 vuoden kuluessa suoritusarvioinnista. Maksuaika tulee suhteuttaa vaihtoehtorahaston elinkaareen, lunastuspolitiikkaan ja sijoitusriskeihin. Jos muuttuvan palkkion osuus kiinteään ja muuttuvan palkkion kokonaismäärästä on erityisen suuri, vähintään 60 prosenttia muuttuvasta palkkiosta ja sen maksamisesta on vastaavasti lykättävä. Jos lykättävä palkkio maksetaan eri lykkäysajoin useammassa erässä, palkkionsaajalle voi kertyä oikeus lykättävän palkkion yhteismäärään aikaisintaan portaittain kyseessä olevan ajanjakson kulumista vastaavassa suhteessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettut edut eivät pääsääntöisesti vaaranna palkitsemisjärjestelmissä, joissa palkitseminen toteutuu vasta sen jälkeen, kun sijoittajille on palautettu näiden sijoittaman pääoman ja ennalta sovitun minimituoton määrä. Edellä 2 momentin 9 kohdan periaatetta palkkion maksun lykkäämisestä ei ole suhteellisuusperiaatteen mukaista soveltaa tässä momentissa tarkoitettuihin palkitsemisjärjestelmiin.

6 §

Muuttuvien palkkioiden maksaminen muuna kuin rahana ja odotusajan asettaminen

Vaihtoehtorahaston säännöissä voidaan määrätä, että vähintään puolet muuttuvasta palkkiosta on maksettava muuna kuin käteisenä käyttäen vaihtoehtorahaston osuuksia tai vastaavia muita rahoitusvälineitä.

Tässä pykälässä tarkoitettujen rahoitusvälineiden käyttö palkitsemisjärjestelmässä on sovittava yhteen vaihtoehtorahaston pitkän

aikavälin pääomatarpeiden kanssa. Palkitsemisjärjestelmässä on määrättävä tässä pykälässä tarkoitettuihin rahoitusvälineisiin liitetystä odotusajasta, jonka pituus on sopu-soinnussa 5 §:n mukaisesti määrättyjen lykkäysaikojen kanssa.

Tätä pykälää ei sovelleta, jos vaihtoehtorahastojen hoitajan hoitamien muiden kuin vaihtoehtorahastojen varat ylittävät sen hoitamien vaihtoehtorahastojen varat.

7 §

Muuttuvien palkkioiden jättäminen maksamatta

Avainhenkilölle syntyy oikeus muuttuvaan palkkioon. Muuttuva palkkio voidaan kuitenkin maksaa ainoastaan silloin, kun palkkion maksaminen on perusteltua ottaen huomioon vaihtoehtorahastojen hoitajan taloudellisen kokonaistilanteen ja avainhenkilön henkilökohtaisen suorituksen, liiketoimintayksikön sekä vaihtoehtorahaston suorituksen.

Palkitsemisjärjestelmän ehtojen on oltava sellaiset, että vaihtoehtorahastojen hoitaja voi päättää muuttuvan palkkion jättämisestä maksamatta joko kokonaan tai osittain tässä pykälässä tai palkitsemisjärjestelmässä mainituin muin edellytyksin sekä päättää palkkion maksamisesta 6 §:ssä tarkoitetuilla rahoitusvälinein ja lykäten palkkion maksamista 5 §:ssä tarkoitettulla tavalla.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on huolehdittava siitä, että avainhenkilön kiinteä palkkio on riittävän suuri, jotta muuttuvan palkkion mahdollinen maksamatta jättäminen ei muodostu hänelle kohtuuttomaksi.

8 §

Eläke-etuudet

Avainhenkilöille mahdollisesti myönnettävien muiden kuin lakisääteisten eläke-etuuksien tulee olla sopu-soinnussa vaihtoehtorahastojen hoitajan ja sen hoitamien vaihtoehtorahastojen liiketoimintastrategian, tavoitteiden, arvojen ja pitkän aikavälin etujen kanssa.

Jos avainhenkilön palvelussuhde lakkaa ennen vakuutussopimuksessa määriteltyä elä-

keikää, muun kuin lakisääteisen eläke-etuuden saamista on lykättävä viidellä vuodella. Jos työntekijä saavuttaa eläkeiän, eläke-etudet on maksettava työntekijälle 6 §:ssä määrättyllä tavalla viiden vuoden kuluessa.

9 §

Riskienhallinnasta ja sisäisistä valvontatoiminnoista vastaavien henkilöiden palkitseminen

Vaihtoehtorahastojen hoitajan riskienhallinnasta ja liiketoiminnoista riippumattomissa valvontatoiminnoissa työskentelevän, vastuullisessa asemassa olevan avainhenkilön palkkion tulee määräytyä valvontaa varten määriteltyjen tavoitteiden toteutumisen perusteella. Palkkio ei saa olla riippuvainen sen liiketoimintayksikön tuloksesta, jota hän valvoo.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen avainhenkilöiden palkitsemista valvoo 3 §:stä poiketen 4 §:ssä tarkoitettu palkitsemisvaliokunta.

Jos palkitsemisvaliokuntaa ei ole nimetty, 1 momentissa tarkoitettujen avainhenkilöiden palkitsemista valvoo hallitus.

10 §

Kiellettyihin menettelyihin rinnastettava toiminta

Vaihtoehtorahastojen hoitaja ei saa maksaa muuttuvia palkkioita tavalla, jonka vaikutus

Helsingissä 20 päivänä maaliskuuta 2014

Elinkeinoministeri *Jan Vapaavuori*

rinnastuu tämän asetuksen vastaiseen menettelyyn.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on vaadittava avainhenkilöä sitoutumaan siihen, ettei tämä käytä rahoitusvälineitä tai vakuuttamista suojautuakseen palkitsemisjärjestelmään liittyvältä palkkionsaajan henkilökohtaiselta riskiltä.

11 §

Seuraamukset

Tämän asetuksen rikkomisesta on säädetty hallinnollinen seuraamus vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 22 luvussa ja Finanssivalvonnasta annetun (878/2008) lain 4 luvussa.

12 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 29 päivänä maaliskuuta 2014.

13 §

Siirtymäsäännös

Tätä asetusta sovelletaan ensimmäisestä alkavasta tilikaudesta sen jälkeen, kun vaihtoehtorahastojen hoitajalle on myönnetty toimilupa.

Mitä 8 §:ssä on säädetty, ei sovelleta ennen tämän asetuksen voimaantuloa tehtyihin vapaaehtoisia lisäeläkkeitä koskeviin sopimuksiin.

Lainsäädäntöneuvos Ilkka Harju